

ଏ. କେ. ମିଲ୍

ବନାମ

ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରାଓ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଡିସେମ୍ବର 16, 1966

[ଏମ୍. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, ଭି. ଭାର୍ଗବ ଏବଂ ଜି. କେ. ମିଶ୍ର, ନ୍ୟାୟାଧୀଶବୃନ୍ଦ]

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା (ଅଧିନିୟମ 5/1898), ଧାରା 562 (1-A)-ଯଦି ଏହା କେବଳ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 342 ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁଚିତ ଭାବରେ ଆବଦ୍ଧ କରି ରଖିବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 562 (1-A), ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଭର୍ଷନା ପରେ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଧାରା କେବଳ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅପରାଧ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ, ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଯେ "ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 562 (1- A) ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଅପରାଧ ଯାହା ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ 'କାରାଦଣ୍ଡ' ସହିତ ଦଣ୍ଡନୀୟ ତାହା ସ୍ୱୟଂ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ସମସ୍ତ ଅପରାଧ ସହିତ ଏହି ଧାରା ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ସକ୍ଷମ ।

"ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଅପରାଧ" ଶବ୍ଦକୁ ଏହି ଧାରାରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଚୋରି ସଜାତୀୟ ଶବ୍ଦ ସହିତ ପଠନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଧାରାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ସେହି ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ପଡିବ, କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ।

ଅପରାଧୀକ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଅପରାଧୀକ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 65 ଏବଂ 243/1964।

ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 385/1962 ରେ ଆନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 18, 1963 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ଏସ୍. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ (ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 65/64) ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ପାଇଁ (ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 243/64) ।

କେ. ଆର୍. ଚୌଧୁରୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ (ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 243/64) ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ପାଇଁ (ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 65/64) ।

ଟି. ଭି. ଆର୍. ଟାଟାଟାରୀ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ପାଇଁ (ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 65/64) ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ପାଇଁ (ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 243/64) ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା, : ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଦୁଇଟି ଆବେଦନ, ଗୋଟିଏ (ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 243/1964) ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ରାଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା ଯିଏ ଆନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ର ଧାରା 342 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବଦଳରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କୁ ଅପରାଧିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ର ଧାରା 562 (1-A) ଅଧୀନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭର୍ସନା ପରେ ମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି (ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 65/1964) ଜଣେ ଏ. କେ. ମଲ୍ଲୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆନ୍ତ୍ରପ୍ରଦେଶ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ (ଯିଏ ଅନ୍ୟ ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀ) ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର 562 (1-A) ଅନୁଯାୟୀ ମୁକ୍ତ କରାଯିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଦୁଇଟି ଆବେଦନ ଯଥାକ୍ରମେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯିଏ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯାହା ଆଧାରରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଯେତେବୃତ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଆବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଆମେ ପୃଥକ ଭାବରେ ଏକ ଆଦେଶ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଛୁ ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଓକିଲ ଶ୍ରୀ କେ. ଆର୍. ଚୌଧୁରୀ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆମକୁ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଏହି ମାମଲାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରାଯାଇନାହିଁ, ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକୁ ସ୍ୱତଃ ଭାବରେ ଖାରଜ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ ଆବେଦନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଧାରା 342 ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଅପରାଧ ପାଇଁ ଧାରା 562 (1-A) ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା: ଧାରା 562 (1-A) ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅପରାଧ ସହ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ସେପରି ଭାବେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଧାରା ଅଧୀନରେ ବିଚାରର ବିଷୟ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଧାରା 562 (1-A) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା: କୌଣସି ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଚୋରି, ଏକ ଅଜ୍ଞାନିକାରେ ଚୋରି, ଅସାଧୁ ଉପାୟରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବା, ଠକିବା କିମ୍ବା ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଅଧୀନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହା ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ପୂର୍ବ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇନଥାଏ, ତେବେ ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯଦି ସେ, ଅପରାଧୀଙ୍କ ବୟସ, ଚରିତ୍ର, ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣା କିମ୍ବା ଶାରୀରିକ କିମ୍ବା ମାନସିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ଅପରାଧର ତୁଚ୍ଛ ପ୍ରକୃତି କିମ୍ବା କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ହ୍ରାସକାରୀ ପରିସ୍ଥିତି ଯାହା ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଉପଯୁକ୍ତ ଭର୍ଷନା ପରେ ତାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିପାରିବେ ବୋଲି ବିବେଚନା କରିପାରନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଅଗ୍ରୱାଲା ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ସଂହିତା ବର୍ଣ୍ଣନା ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଅପରାଧ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି, ଯେପରିକି ଚୋରି, ବଙ୍କାଳାରେ ଚୋରି, ଅସତ୍ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରଣ ଏବଂ ଠକେଇ ଯାହା ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅପରାଧ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ, "ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅପରାଧ" ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ସେହି ଧାରାଗୁଡ଼ିକରେ ସୀମିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେଉଁଠାରେ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ। ଆମ ମତରେ, ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ସଠିକ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଗ୍ରୱାଲା ଏହି ଧାରାର ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ଯେପରି ସେ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ସଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ଧାରାରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଏବଂ ତେଣୁ, ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା ଅଧୀନରେ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ବ୍ୟତୀତ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତେଣୁ

"ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା ଅଧୀନରେ କୌଣସି ଅପରାଧ" ଶବ୍ଦକୁ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧର ସଜାତୀୟ ଭାବେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଖଣ୍ଡିତ ସ୍ବୟଂ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ଏବଂ ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ କମ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ସମସ୍ତ ଅପରାଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଧାରା 562 (1-A) ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ । ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ଅପରାଧ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଭାଗ 17 ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଯଦି ଧାରା 562 (1-A) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅପରାଧରେ ସୀମିତ ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରାଯାଉଥିଲା, ତେବେ ସଂହିତାର ସପ୍ତଦଶ ଅଧ୍ୟାୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ସବୁଠାରୁ ସହଜ କଥା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏହି କାରଣରୁ, ଆମେ ଏହି ଡକ୍ଟ୍ରିନ୍ ଗ୍ରହଣ କରୁନାହିଁ ।

ଫଳସ୍ବରୂପ, ଉଭୟ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖାରଜ ହୋଇଯାଏ ।

V.P.S.

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ପୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।